

RIKSDAGENS SVAR 75/2011 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om medborgarinitiativ och till lag om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om medborgarinitiativ och till lag om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (RP 46/2011 rd).

Beredning i utskott

Grundlagsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (GrUB 6/2011 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om medborgarinitiativ

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Syfte och tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om det förfarande som ska iakttas när ett medborgarinitiativ enligt grundlagen läggs fram.

Bestämmelser om hur ett medborgarinitiativ i Europeiska unionen ska läggas fram finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 om medborgarinitiativet. På framläggande av ett medborgarinitiativ i unionen tillämpas dessutom 10 och 15 § i denna lag.

2 §

Initiativrätt

Bestämmelser om rätten att lägga fram medborgarinitiativ för riksdagen finns i grundlagen.

3 §

Den som väcker ett medborgarinitiativ och dennes företrädare

Ett medborgarinitiativ får väckas av en eller flera röstberättigade finska medborgare.

Den som väcker ett initiativ ska utse minst en företrädare och en ersättare.

Namnet på den som väcker ett initiativ samt kontaktinformation för företrädaren och ersättaren ska vid kontakt med Befolkningsregistercentralen, justitieministeriet och riksdagen meddelas dessa för att möjliggöra kommunikation kring initiativet.

4 §

Medborgarinitiativets utformning

Ett medborgarinitiativ innehåller ett lagförslag eller ett förslag om att lagberedning ska inledas samt motivering till förslaget. Initiativet ska ha en titel som beskriver dess innehåll. Initiativet ska dateras.

Samma initiativ får inte innehålla olika slags ärenden.

Ett initiativ får avfattas på finska eller svenska eller på bägge språken.

5 §

Insamling av stödförklaringar

Underskrifter som stöder ett medborgarinitiativ (*stödförklaringar*) samlas in på papper eller på elektronisk väg i ett datanät. Bestämmelser om den blankett som ska användas vid stödförklaringar i pappersform utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Stödförklaringarna ska samlas in inom sex månader räknat från dateringen på initiativet.

När stödförklaringar samlas in ska initiativet, uppgifter om vem som har väckt det och vem som är företrädare samt företrädarens kontaktinformation finnas tillgängliga för undertecknarna av initiativet. Initiativet får inte ändras efter det att insamlingen av stödförklaringar har inletts.

6 §

Innehållet i en stödförklaring

En stödförklaring ska innehålla

- 1) medborgarinitiativets titel och datum,

- 2) initiativundertecknarens fullständiga namn, födelsetid och hemkommun,

- 3) en försäkran från initiativundertecknaren om att han eller hon är röstberättigad finsk medborgare och att han eller hon har gett endast en stödförklaring för samma initiativ,

- 4) stödförklaringens datum.

7 §

Tekniska krav på elektroniskt förfarande

Elektronisk insamling av stödförklaringar i ett datanät ska ske med utnyttjande av datasystem som har godkänts av Kommunikationsverket. En förutsättning för godkännande är att

- 1) insamlingen av stödförklaringar sker genom utnyttjande av sådan stark autentisering som avses i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009),

- 2) olovlig ändring av uppgifterna i systemet och annan olovlig eller obefogad hantering förhindras genom ändamålsenliga och tillräckliga säkerhetsarrangemang som rör förvaltningen av användarrättigheter och övervakningen av användningen samt datanäten, informationssystemen och informationstjänsterna och genom andra åtgärder,

- 3) systemet överensstämmer med de i 2 mom. avsedda föreskrifter som Befolkningsregistercentralen har utfärdat.

Befolkningsregistercentralen utfärdar föreskrifter om vilken standardform de uppgifter som samlas in via ett datasystem ska ha för att elektroniskt kunna samköras med uppgifter i befolkningsdatasystemet för sådan kontroll som föreskrivs i 9 §.

Avgift tas inte ut för godkännande av ett datasystem.

Information om Kommunikationsverkets godkännande ska finnas tillgänglig för undertecknarna av medborgarinitiativet på den webbplats där stödförklaringarna samlas in.

8 §

Justitieministeriets nättjänst

Stödförklaringar kan även samlas in via en nättjänst som justitieministeriet upprätthåller. En förutsättning för detta är att medborgarinitiativet redan har gett upphov till minst femtio stödförklaringar under en månad från dateringen av initiativet och att initiativet uppfyller kraven i denna lag.

Nättjänsten ska uppfylla de tekniska krav som föreskrivs i 7 §.

Avgift tas inte ut för användning av nättjänsten.

9 §

Kontroll av stödförklaringar

Företrädaren ger in stödförklaringarna till Befolkningsregistercentralen, som kontrollerar deras riktighet och behörighet.

Justitieministeriet lämnar på begäran av företrädaren in de stödförklaringar som har samlats in via nättjänsten till Befolkningsregistercentralen för kontroll.

Befolkningsregistercentralen fastställer antalet godkända stödförklaringar.

Avgift tas inte ut för att kontrollera stödförklaringar och fastställa antalet godkända stödförklaringar.

10 §

Myndighetsuppgifter som gäller medborgarinitiativ i Europeiska unionen

I Finland är Kommunikationsverket den behöriga myndighet som avses i artikel 15.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 om medborgarinitiativet. I Finland är Befolkningsregistercentralen den behöriga myndighet som avses i artikel 15.2 i den förordningen.

11 §

Överlämnande av medborgarinitiativ till riksdagen

Företrädaren överlämnar medborgarinitiativet och det beslut Befolkningsregistercentralen har fattat enligt 9 § till riksdagen, om de förutsättningar för att lägga fram initiativ som anges i grundlagen och i denna lag uppfylls.

Initiativet förfaller, om det inte har överlämnats till riksdagen inom sex månader från det att Befolkningsregistercentralen fattade sitt beslut enligt 9 §.

12 §

Personuppgifter

Personuppgifterna i de stödförklaringar som har samlats in får användas endast på det sätt som föreskrivs i denna lag. Den som väcker ett initiativ och hans eller hennes företrädare får överlåta uppgifterna enbart till Befolkningsregistercentralen. De uppgifter som myndigheterna innehar är offentliga när kravet på minsta antal stödförklaringar enligt grundlagen har uppfyllts.

Den som väcker ett initiativ och företrädaren ska se till att de stödförklaringar som de har i sin besittning förstörs inom sex månader från det att Befolkningsregistercentralen fattade sitt beslut enligt 9 §. Om stödförklaringarna inte lämnas till Befolkningsregistercentralen för kontroll, ska de förstöras inom sex månader från det att insamlingen av stödförklaringar har avslutats.

Befolkningsregistercentralen ska förstöra stödförklaringarna när riksdagsbehandlingen av initiativet har avslutats. Om initiativet inte överlämnas till riksdagen, förvarar Befolkningsregistercentralen stödförklaringarna i nio månader räknat från dess beslut enligt 9 §. Efter det ska stödförklaringarna förstöras.

På behandlingen av personuppgifterna i de stödförklaringar som samlats in för initiativet tillämpas i övrigt personuppgiftslagen (523/1999).

13 §

Uppgift om ekonomiska bidrag

Den som väcker ett medborgarinitiativ och företrädaren ska se till att ekonomiska bidrag för framläggande av initiativet och givaren uppges, om värdet av ett enskilt bidrag eller värdet av flera bidrag från en och samma givare är minst 1 500 euro. Namnet på en enskild person får inte uppges utan dennes samtycke, om värdet på personens bidrag är mindre än 1 500 euro.

Som bidrag räknas prestationer i pengar, varor och tjänster samt andra motsvarande prestationer. Som bidrag betraktas dock inte sedvanligt frivilligarbete eller sedvanliga gratistjänster. Ett bidrag som inte har fått i pengar ska värderas och redovisas som ett penningbelopp.

Som bidrag betraktas prestationer som har fått tidigast två månader innan insamlingen av stödförklaringar inleddes och senast tre månader efter det att initiativet överlämnades till riksdagen.

Ett bidrag från en givare som inte kan identifieras får inte tas emot. Detta gäller dock inte bidrag som har fått genom sedvanligt insamlingsarbete.

14 §

Redovisningsförfarande

Bidrag ska redovisas i datanätet så att uppgifterna finns tillgängliga för allmänheten senast vid utgången av den kalendermånad som följer efter det att bidraget togs emot, dock tidigast när insamlingen av stödförklaringar inleds.

När stödförklaringar samlas in ska information om den webbplats där bidrag redovisas finnas tillgänglig för undertecknarna av medborgarinitiativet.

Uppgifterna om bidrag ska avlägsnas från datanätet efter det att riksdagsbehandlingen av initiativet har avslutats. Om initiativet inte överlämnas till riksdagen, ska uppgifterna avlägsnas efter det att insamlingen av stödförklaringar har avslutats eller efter det att initiativet har förfallit i enlighet med 11 § 2 mom.

15 §

Ändringssökande

Ett beslut som Kommunikationsverket, justitieministeriet och Befolkningsregistercentralen har fattat med stöd av denna lag får överklagas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

16 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för lämnande av oriktiga personuppgifter och för ingivande av osant intyg till myndighet samt för sekretessbrott och sekretessförseelse samt för personregisterbrott finns i strafflagen (39/1889).

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 8 § och 9 § 2 mom. träder dock i kraft först den 20 .

Helsingfors den 7 december 2011
